

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
postmottak@aid.dep.no
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Oslo 14.11.2025

LOPs krav til Statsbudsjettet for 2027

Landsforbundet for offentlige pensjonister, LOP, har følgende hovedkrav i prioritert rekkefølge:

- 1. Alderspensjon/tjenestepensjon**
- 2. Kommuneøkonomi**
- 3. Endringer i skatteregler**
- 4. Helse- og sosialutfordringer**

1. ALDERSPENSJON/TJENESTEPENSJON

1.1 Påvirkning av løpende pensjoner

LOP har sluttet seg til prinsippet om at regulering av pensjonene skal skje etter et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Vi håper regjeringen ikke går bort fra dette. Prinsippet gir forutsigbarhet og trygghet for pensjonistene. LOP støtter fullt ut at trygdeoppgjøret behandles av Stortinget i vårsesjonen.

Postadresse: Postboks 601 Sentrum, 0106 Oslo. Besøksadresse: Torggata 15, 0181 Oslo
Tlf: 22 42 22 55 Konto: 7878 05 54516 Org.nr: 979 388 306
E-post: post@lop.no Hjemmeside: www.lop.no

Landsforbundet for offentlige pensjonister

For LOP er det i tillegg viktig å poengtere at pensjonene til pensjonister med offentlig tjenstepensjon ikke blir gjenstand for forhandlinger. Dette er opparbeide rettigheter.

LOP krever en videreføring av dagens ordning med prosentvise tillegg i trygdeoppgjøret

1.2 Oppregulering av minstepensjonen, samtidig som en sikrer tjenstepensjonene

LOP deler oppfatningen som flere partigrupper på Stortinget har påpekt, at satsene for minste pensjonsnivå ligger for lavt. Vi støtter også at det skal opprettes en plan for årlig opptrapping av minste pensjonsnivå opp mot EUs fattigdomsgrense på 60% av medianinntekt. Vi mener det er viktig at dette ses på som sosialpolitisk innsats mot de med lavest pensjonsinntekt, og at det finansieres med «friske» midler i statsbudsjettet. LOP kan ikke akseptere at kostnadene av en slik reform skal belastes rammen for det ordinære trygdeoppgjøret. Vi er opptatt av at arbeid skal lønne seg, og vise igjen i fremtidige pensjoner. Avkorting av løpende pensjoner og ensidig styrking av minstepensjonen vil, på sikt, føre til at flere pensjonister med tjenstepensjoner vil ende opp som minstepensjonister.

- ***LOP krever at det alltid skal være et positivt påslag i pensjonene som kommer fra tjenstepensjon.***

1.3 Fjerne avkorting i grunnpensjon for gifte og samboende

Avkorting i grunnpensjon for gifte og samboende er en uverdigg ordning, som diskriminerer eldre sammenlignet med yrkesaktive.

- ***LOP krever at avkorting fjernes***

1.4 Lønn for offentlige pensjonister

LOP registrerer at mange offentlige virksomheter har behov for den kompetanse og kapasitet tidligere ansatte representerer. Dagens pensjonistavlønning gjør dette lite attraktivt. Pandemien og mottak av flyktninger har for eksempel vist behovet for bedre ordninger.

Landsforbundet for offentlige pensjonister

- *For å sikre at offentlig virksomhet får tilstrekkelig antall kvalifiserte ansatte, foreslår LOP at alle offentlige pensjonister, som har restarbeidsevne, kan ha inntil 20% stilling på vanlige vilkår uten at det går ut over pensjonen.*

1.5 Etterlattepensjon (gjenlevende ytelse i folketrygden)

Det er bestemt å «fryse» etterlattepensjonen fra 2024 for aldersgruppen f. 1944 – 1962. Etterlattepensjonister i denne gruppen vil ikke ha mulighet for å bedre sin egen pensjon. Mange er minstepensjonister som ikke får anledning til å opprettholde kjøpekraften de har i dag.

- *LOP krever at «frysing» av etterlattepensjonen reverseres og at den reguleres på linje med alderspensjon*

1.6 Sykepenger

Mange eldre ønsker å stå lenger i jobb, og samfunnet trenger deres arbeidskraft. Da er det et paradoks at kortvarig sykefravær kan medføre at en må slutte i arbeid og ta ut pensjon.

- *LOP krever rett til sykepenger for alle i ordinær stilling uavhengig av alder.*

1.7 Eldre som ressurs.

Eldre bidrar til samfunnsøkonomien gjennom skatt på pensjon og formue og yter et vesentlig bidrag i form av frivillig innsats, ikke minst som pårørende. Frivillig innsats alene utgjør ca 40 milliarder.

LOP krever at bidraget fra eldre kommer fram i Statsbudsjettet

Landsforbundet for offentlige pensjonister

2. KOMMUNEØKONOMI

2.1 Styrket kommuneøkonomi

LOP får mange meldinger fra våre lokallag og medlemmer i lokale eldreråd om en stadig strammere økonomi som går ut over tjenester rettet mot eldre, også lovpålagte tjenester. Dette blir ofte en kamp mellom skole og eldreomsorg.

Stortingsmelding 15 (2017) «Leve hele livet» og Bustadmeldinga (meld St 13 (2024) har pekt på behovet for kommunene til å bedre situasjonen for de eldre, slik at de kan klare seg selv lenger og bo i egen bolig. Det betyr også økning i boliger som «Omsorg+» eller tilsvarende. LOP mener det er behov for økning i statlige bevilgninger til reformen, slik at alle kommunene kan skape «et aldersvennlig samfunn». LOP er glad for at regjeringen vil gi et betydelig bidrag til kommunene, men mener dette langt fra er nok.

LOPs krav er en markant styrking av kommuneøkonomien slik at kommunene blir i stand til å møte den kontinuerlige økningen i behov og oppgaver

Følgende er eksempler på tiltak som krever bedre finansiering:

- *Styrke bemanningen i kommunehelsetjenesten ved å øke andelen faste og hele stillinger*
- *Sørge for at det er nok sykehjemsplasser når eldre ikke er i stand til å bo lengre i egen bolig*
- *Sørge for at helsehusene har et medisinsk forsvarlig tilbud, med adekvat faglig dekning i tråd med samhandlingsreformens intensjoner*
- *Styrke hjelp til pårørende ved å opprette kontakttjenester og personer som kan assistere ved f.eks. pasientreiser*
- *Styrke tilbudet til demente gjennom forsterket bolig, tilrettelagte fysiske aktiviteter, musikkterapi etc.*
- *Styrke psykolog- fysio- og ergoterapitilbudet for eldre*
- *Beredskap for å hindre ensomhet blant eldre*
- *Tiltak mot selvmord blant eldre*
- *Sikre god mat- og ernæringsomsorg for eldre*

Postadresse: Postboks 601 Sentrum, 0106 Oslo. Besøksadresse: Torggata 15, 0181 Oslo

Tlf: 22 42 22 55 Konto: 7878 05 54516 Org.nr: 979 388 306

E-post: post@lop.no

Hjemmeside: www.lop.no

Landsforbundet for offentlige pensjonister

- *Velferdsteknologi må være et supplement, og kan ikke erstatte menneskelig kontakt*
- *Rett kompetanse i hjemmetjenestene. Fo eksempel benytte helsefagarbeidere sammen med god velferdsteknologi slik at eldre hjemmeboende kan få praktisk hjelp og sosial kontakt*

2.2 Ytterligere styrking av Husbankens rammer

LOP er positiv til økningen i foreslått bevilgning til sykehjem og økonomisk støtte for å tilpasse egen bolig, men er tvilende til at det er tilstrekkelig.

LOP krever at det bevilges enda mer midler til Husbanken slik at flere eldre kan oppgradere sine boliger eller styrke tilbudet av tilpassede boliger

2.3 Digitalt utenforskap.

Mange eldre strever med utfordringer som krever digital kompetanse. Dette gjelder nær 600 000, og slår inn på alle samfunnsområder. Situasjonen er svært aldersdiskriminerende.

LOP krever at det bevilges tilstrekkelig midler til offentlige og private/frivillige aktører som tilbyr kurs til eldre/pårørende i bruk av digitale hjelpemidler i fremtidige budsjetter

3. ENDRINGER I SKATTEREGLENE

LOP konstaterer at skattereglene er justert for pensjonister med lav og midlere pensjon, men skjerpes for pensjonister med høy pensjon og formue. Mange pensjonister kommer skattemessig dårligere ut enn yrkesaktive, minstefradrag og trygdeavgift må derfor justeres i tråd med reguleringen for yrkesaktive.

Landsforbundet for offentlige pensjonister

LOP krever:

- *Minstefradraget for pensjonistene må løftes på linje med minstefradraget for yrkesaktive*
- *Trygdeavgiften er blitt redusert for yrkesaktive, men satt opp for pensjonistene. Trygdeavgiften bør reduseres til sitt tidligere nivå. (4,8%)*
- *Formuesskattens bunnfradrag må økes. Mange pensjonister har nedbetalte boliger og dermed skattbar formue. Dette er spesielt merkbart for enslige pensjonister. Innslagspunktet for formuesskatt bør heves til 3 millioner.*

4. HELSE- OG SOSIALUTFORDRINGER

LOP krever kvalitetsforbedring i kommunehelsetjenesten, jf punkt 2. Arbeidsoppgavene er stadig økende og mer komplekse. Liggetiden på sykehusene er redusert, og pasientene er ofte ikke friske nok til å dra hjem når de skrives ut og overføres til kommunehelsetjenesten. Krav til riktig og god kompetanse hos de ansatte øker tilsvarende. Eldre opplever det også som krevende med feks mange pleiere å forholde seg til i hjemmetjenesten. Mange eldre er, eller blir, alene og ensomhet er et økende problem.

4.1 Utbygging av helsehus/sykehjem.

- *Helsehusene er et kommunalt ansvar, men det bør sikres at tilbudet finnes i alle kommuner.*

4.2 Styrke bemanningen i helsetjenestene

- *Det må etableres en bemanningsnorm for helsepersonell i helsehus/sykehjem*
- *Det må sikres geriatrik spesialkompetanse på alle sykehus*

Landsforbundet for offentlige pensjonister

4.3 Redusere ventelistene for nødvendige operasjoner for eldre

Vi har ikke tid til å vente dersom det er behov for operasjoner for muskel- og skjelettlidelser. Dette fører til mye lidelse og dårlig livskvalitet. Vi tror heller ikke dette er samfunnsøkonomisk gunstig sett i lys av at eldre skal «Bo trygt hjemme» lenger. Fall med påfølgende bruddskader vil føre til mye lidelse, og behov for flere sykehjemsplasser

- ***LOP krever at eldre blir prioritert i helsekøene***

4.4 Tannhelse for eldre

LOP støtter anbefalingene fra tannhelseutvalget; Mange eldre har ikke økonomi til å få gjennomført nødvendig tannbehandling, og dette kan i ytterste konsekvens føre til feilernæring. Mange hjemmeboende, som ikke har omsorgshjelp, må ofte prioritere andre nødvendige utgifter og søker ikke tannbehandling i tide.

- ***LOP krever at tannsykdommer likestilles med andre sykdommer og at det innføres en egenandelsordning med frikort på linje med helse -og omsorgstjenester for øvrig.***

4.5 Styrke fastlegeordningen

Det er spesielt viktig for eldre å opprettholde gode relasjoner til fastlegen

LOP krever at

- ***At ordningen med tilfeldig uttrekking ved reduksjon av fastlegenes pasientlister revurderes.***
- ***At legene får forenklet rapporteringsplikt slik at de kan konsentrere seg bedre om pasientene***

Landsforbundet for offentlige pensjonister

4.6 Helsescreening

LOP er glad for at det er satt i gang et screeningprogram for prostata, og håper dette blir et tilbud over hele landet etter hvert.

- ***LOP krever at Mammografiprogrammet utvides til også å gjelde kvinner over 69 år***

4.7 Andre helsetiltak

- ***LOP er glad for at det er foreslått en høreapparatgaranti, og forutsetter at dette følges opp.***
- ***LOP ber om at ventetiden for «grå stær» operasjoner reduseres.***
- ***LOP støtter etablering av vaksineprogram for eldre og utsatte grupper og ber om at det utvides med bl.a. vaksine mot helvetesild, vederlagsfritt eller med redusert pris.***

4.8 Nye sykehus

LOP er bekymret over økonomien i sykehusene. De fleste nybygg har store overskridelser, og dette går i mange tilfeller ut over driften, spesielt der en må fordele driften mellom gamle og nye bygg. LOP har merket seg at det er foreslått bevilget mer penger til sykehus og en egen bevilgning til investeringer. Dette bør videreføres. Stadig større krav om effektivitet gjør at sykehusansatte vurderer stillingene sine – de er slitne og redde for å gjøre feil med katastrofale følger.

LOP krever at:

- ***Bevilgningene til sykehusene økes slik at rehabilitering og nybygg følger oppsatt plan og betjening av låneutgifter ikke går ut over driften***
- ***At krav til effektivitet vurderes slik at vi kan beholde personalet i sykehussektoren***

Landsforbundet for offentlige pensjonister

4.9 Flere studieplasser innenfor helsesektoren

Helsetjenesten lider allerede nå av mangel på kvalifisert helsepersonell, og underskuddet vil øke i fremtiden om det ikke settes inn tiltak. Mangelen på helsepersonell utgjør en betydelig risiko for beredskapen, befolkningens tilgang på likeverdige helse- og omsorgstjenester, bosettinger og næringsliv over hele landet. Det er derfor positivt at det er etablert flere studieplasser for leger, sykepleiere og helsefagarbeidere og psykologer. Dette arbeidet må videreføres.

LOP krever at

- *Spesialistutdanningen innen geriatri prioriteres*

Med vennlig hilsen

Rannveig Bærheim
Sentralstyreleder i LOP